

Open Source Software

Het onderwerp Open Source Software (OSS) kent een lange geschiedenis. Al in de jaren '70 van de vorige eeuw zijn initiatieven gestart om software broncode vrij te geven voor hergebruik door anderen. Open Source staat tegenover zogenaamde Closed Software, software waarvan wel het gebruik in licentie wordt gegeven, maar de bron niet openbaar wordt gemaakt of waar geen recht op hergebruik wordt gegeven en wijzigen niet is toegestaan.

Er is een vrij breed spectrum ontstaan van volledig open tot volledig gesloten software. Daarbinnen zijn vanwege allerlei redenen tussenvormen zichtbaar, die vaak te maken hebben met de reikwijdte van de functionaliteit en de aantrekkelijkheid voor ontwikkelaars om deel te nemen aan zogenaamde communities, een groep geïnteresseerden of belanghebbenden om de broncode verder te ontwikkelen, te onderhouden en de kwaliteit op peil te houden. Een voorbeeld is het Operating System Linux. Vele onderdelen hiervan worden door communities onderhouden en door het wereldwijd gebruik worden die communities in stand gehouden. Andere voorbeelden kennen een snelle opkomst maar door gebrek aan aandacht ook weer een snel einde.

In 2020 is door Staatssecretaris Knops via een [Kamerbrief](#) een start gemaakt met beleid voor de Nederlandse Overheid ten aanzien van software die wordt ontwikkeld met publiek geld. De regel moet worden dat deze software in open source moet worden beschikbaar gesteld, zodat meer-gebruik, kostenspreiding en innovaties worden gestimuleerd. In aansluiting hierop heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) een traject gestart om met betrekking tot dit onderwerp ook haar standpunt te bepalen. Begin oktober 2020 werden wij en andere (markt)partijen door de VNG geconsulteerd over het concept-standpunt dat werd voorgelegd. Samenvattend was onze reactie dat het door de VNG verwoorde standpunt ten opzichte van open source software evenwichtig is en op de belangrijke onderdelen de juiste afwegingen en keuzes zijn aangegeven, waaronder de voorkeur voor een hybride marktmodel. Wij zijn nog in afwachting van het definitieve standpunt van de VNG.

Het aangegeven kabinetstandpunt en de daaropvolgende standpuntbepaling vanuit de VNG waren, in combinatie met het onder Common Ground geformuleerde realisatieprincipe Open Source, aanleiding voor ons om onze strategie ten aanzien van OSS opnieuw tegen het licht te houden. Daar zijn wij op dit moment volop mee bezig. Centric ontwikkelt software voor eigen rekening en risico en stelt overheden in staat deze software te gebruiken. De software wordt dus niet in opdracht ontwikkeld maar wel indirect vanuit publieke middelen gefinancierd, waar in het kabinetstandpunt en concept standpunt van de VNG sprake van is. Een keuze voor ontwikkeling van software in open source betekent een majeure verandering van businessmodel. Als Centric deze weg in slaat, is het noodzakelijk maatregelen te hebben getroffen ten aanzien van continuïteit, kwaliteit en de opbouw van zogenaamde communities. Dit laatste aspect lijkt een risico vanwege de beperkte Nederlandse schaal. Centric zal in de 1e helft van 2021 in overleg met de Gebruikersvereniging Centric (GV) en in samenspraak met de VNG haar strategie ten aanzien van levering van haar software in de vorm van open source concretiseren en bekend maken. Wij zijn in ieder geval voornemens in 2021 pilots te gaan uitvoeren om ervaring op te doen met deze wijze van ontwikkelen en beschikbaar stellen van software. Ook hierin willen wij samen met de VNG en onze GV op trekken.

Overigens is het leveren van software in de vorm van open source onderdeel van een beleid ten aanzien van OSS dat wij al enige jaren geleden hebben ingezet:

---

1. Het gebruik van OSS tools voor het maken, onderhouden en opleveren van software

- De ontwikkelafdelingen van Centric gebruiken deze tools om efficiënt en effectief software te produceren.
- Deze tools hebben verder weinig relatie met de ontwikkelde software zelf, opgeleverde applicaties kunnen worden gestart zonder deze tools beschikbaar te hoeven hebben.
- Soms wordt gebruik gemaakt van instrumentatie in de software, waarbij gegevens worden gelogd die later door OSS tools kunnen worden geanalyseerd ten behoeve van monitoring juiste werking
- Centric beleid is om OSS tools in te zetten als deze beschikbaar zijn en minimaal dezelfde kwaliteit hebben als commerciële tools.

2. Het gebruik van OSS platforms voor het uitvoeren van applicaties

- Platforms zijn een bundeling van operating systems, virtualisatiemechanismen voor infrastructuren en containers alsmede database management systems.
- Centric zet zich in om minder afhankelijk van het Windows operating systeem te worden. Hierdoor is de keuzevrijheid van het doelplatform groter en kan ook van bijvoorbeeld Linux gebruik worden gemaakt.

3. Het gebruik van OSS frameworks voor het ontwikkelen van applicaties

Centric applicaties worden voor zover mogelijk ontwikkeld met OSS frameworks. Dit geldt met name voor alle front-end applicaties en in toenemende mate ook voor de back-end services. Voorbeelden zijn Angular en .Net Core.

4. OSS, software geleverd door Centric onder een OSS licentie

Zoals hiervoor aangegeven is Centric gestart met het ontwikkelen van beleid ten aanzien van het actief participeren in OSS communities en de mogelijkheden om zelf OSS beschikbaar te stellen.
